

ПРЕС КЛИПИНГ

8. мај 2017.

НАСЛОВИ

Кад је газди радник важнији од профита (стр.2)

Гоша - пример тешког положаја радника у Србији (стр.3)

"Икеа" се отвара на лето, у плану и изградња још два објекта (стр.4)

Кад је газди радник важнији од профита

Аутор: С. Булатовић

Србија ће до краја године коначно добити први закон о социјалном предузетништву, потпуно новом начину пословања. Мало је фирми које ангажују људе са проблемима и због тога што немају никакве олакшице у раду

“ЛИРА” је скраћеница за ливничке инвалиде рада, јер су у почетку то били и једини запослени у овом предузећу. И данас међу 93 радника највише је особа са инвалидитетом - 66, али нису сви повреде задобили радећи у кикиндској ливници.

“Лира” је једно од око 40 предузећа за професионалну рехабилитацију. Идејом и мисијом се потпуно уклапа у концепт социјалног предузетништва, али колико је таквих фирми у Србији, не зна се тачно. Извесно је, не превише, а тешко да ће их ускоро и бити више. Макар док не добијемо закон који ће регулисати овај модел пословања. На нацрту се ради и у скупштинској процедури ће се наћи у октобру или новембру.

- Предузеће је настало као организациона јединица Ливнице “Кикинда” и то из потребе да се осигура посао људима који су овде стекли инвалидитет - објашњава Бранислав Бугарски, директор “Лире”. - Приватизовано је када и Ливница, а од прошле године имамо новог власника. Фирма из Новог Сада је преузела 75 одсто власништва. Верујем да би нашим радницима било веома тешко да нађу други посао. Намеравамо да покренемо нове производне линије и усмеримо се на послове у аутомобилској индустрији. Надамо се да ћемо тако отворити још радних места.

ПОМАЖУ КОЛИКО МОГУ ИШЧЕКУЈУЋИ закон о социјалном предузетништву, Београд је већ формирао и Центар за социјално предузетништво.

- Тренутно нико не може да региструје социјално предузеће, тако да ми радимо са социјално угроженим категоријама, помажемо им - чули смо у овој установи.

- Представљамо пројекте на које могу да се јаве, средства која могу да искористе...

Одлике социјалног предузећа су да ангажује теже запосливе категорије или да реинвестира новац у социјално одговорне пројекте. Такав је случај са предузећем “Агро ирис”. Они раде са малим пољопривредним газдинствима, који се самостално тешко пробијају на тржиште.

- Од малих пољопривредних газдинстава откупљујемо сушено воће - шљиве, крушке и јабуке - каже Игор Којчић из “Агро ириса”. - Функционишемо тако што од њих не откупљујемо сировину, већ прозвод веће вредности. Уместо свежих шљива, које коштају 15 динара по килограму, ми им довеземо наше мобилне сушаре и од њих откупљујемо сушену шљиву за 30 динара по килограму. Они по два дана раде у тој сушари и од нас за та два дана добију 120 евра на име дневница. Одлуком нашег управног одбора, ми 30 одсто прихода усмеравамо у социјално одговорне пројекте попут набавке огрева за старе, или неку другу врсту помоћи. Од традиционалних предузетника социјални се разликују по томе што стварају практична и одржива решења за проблеме маргинализованих и сиромашних. И профит им није на првом месту.

Гоша - пример тешког положаја радника у Србији

Аутор: Раде Ранковић

Сваког 1. маја, синдикати и радници у Србији одрже протест, носе заставе и транспаренте, поруче нешто држави, и ствар се најчешће на томе заврши до следеће године и следећег Дана рада. Како живе и са чиме се суочавају радници у Србији најбоље је показао случај Фабрике шинских возила Гоша из Смедеревске Паланке, који су више од месец дана у штрајку, а један од њих је у очајању извршио самоубиство у фабрици.

Иако је обећао, кад је почетком априла био у фабрици и радницима Гоше поделио по 60.000 динара помоћи, да ће поново доћи 5. маја, премијер Александар Вучић није одржао реч.

У петак црне лимузине се нису појавиле на фабричкој капији, због чега радници-штрајкачи Гоше из Смедеревске Паланке најављују да ће они доћи у Београд

"Министри су нам обећали да дођу 24. и 25. априла. Додуше, то је обећао премијер, они нису дошли. Е сад ми чекамо да видимо да ли ће да дође и премијер. Ако не - пут под ноге, па за Београд", најављује председник Штрајкачког одбора Гоше Милан Вујчић.

Незадовољни стањем у фабрици и својим положајем, радници Гоше су крајем марта кренули у штрајк, а додатни окидач који је радничко незадовољство подигао на виши ниво било је самоубиство њиховог колеге Драгана Младеновића у фабрици, на радном месту.

Када су се медији дочепали приче, открило се да од 2013-те у Гоши не иде како треба, радницима се од тада дугује 20 и више плата, а држави доприноси за здравствено и пензионо осигурање.

"Књижице и радни стаж су највећи проблем. Ја мислим да радни стаж није повезан четири године, књижице нам нису биле оверене три године, док нам Влада сад није оверила до краја септембра. Старе зараде - од 700 хиљада динара, па до милион и нешто, зависи ко је на каквој функцији био, колику је плату имао", каже Вујчић.

"Идем под надницу, зајмим се, овде што добијем неки динар. Јуче сам морао да се узајмим да бих дошао на посао", истиче радник Жарко Ђурђевић.

"Има и ситуација да немамо пара за хлеба, да позајмљујем од колеге, да ми колеге помажу, да идем да радим код људи да ми дају литар млека или хлеба. Мора се, шта ће се", наводи радник Златан Ђирић.

Када је Гоша 2007-ме продат словачкој фирми ЖОС Трнава, изгледало је да ће све бити како треба. До 2011-те није било већих проблема, а тада почињу и прва кашњења плата. У мају 2012-те после стодневног штрајка ситуација се мало смирила, али су убрзо проблеми почели да се гомилају.

Недавно је и ЖОС Трнава продала Гошу другој словачкој фирми са седиштем на Кипру Лиснард холдинг лимитед, а радници ове фабрике су забринути шта ће даље бити са њима, јер је 60.000 динара помоћи од државе већ потрошено.

"Више од две трећине људима је отишло за банке, за дуговања, струју, воду, узимали су храну по продавницама на почек. Ја верујем да је многима то отишло у цугу 40-45 хиљада. Од кад нам је дао паре, народ живи са тих 15 хиљада. Довијају се људи", наглашава Вујчић.

"Ми смо огорчени на господина Вучића, али уједно ти људи који су добили ту помоћ, то је њима толико драгоцено тих 60.000, да они тешко могу да схвате да је систем од њих направио социјалне случајеве, а онда их исти тај систем као социјалне случајеве третира и даје им мрвице са стола", сматра председник Индустријског синдиката Србије Драган Матић. Да проблем буде већи, непосредно пре него што ће кренути у штрајк, министар рада Александар Вулин је радницима Гоше поручио да они, као приватна компанија, не могу да рачунају на помоћ државе.

"То управо указује да у овој држави не функционише институције. И када је Вучић дошао, он је управо са запосленима разговарао, на крају је запосленима обећао да ће добити 60.000 социјалне помоћи. А у том тренутку, са једне стране му је био министар рада, а друге министар привреде. То су два министарства која апсолутно нису смела да дозволе да радницима касни плата, да држава не може да наплати свој порез, да запослени немају социјално осигурање и да им неповезан стаж. Па се поставља питање - ако све то Вучић мора да ради, зашто држи ову двојицу, и многе друге држи поред себе", истиче Матић. Србија је у преговорима са ЕУ управо отворила Поглавље 20 о малим и средњим предузећима и индустријализацији - остаје нада да ће кроз процес преговора бити решени и ови, у Србији све већи проблеми радника.

У озбиљним земљама, послодавци могу да заврше и у затвору ако запосленима касне плате или држави не уплаћују социјално или пензионо осигурање, док у Србији радницима не остаје ништа друго него да се сећају старих, добрих времена.

"Икеа" се отвара на лето, у плану и изградња још два објекта

Извор: Танјуг

Робна кућа "Икеа" у Београду, која ће бити отворена у наредних неколико месеци, почеће да се пуни робом за четири до шест недеља и имаће 9.500 артикала по ценама које су приступачне великом броју људи, каже директор за развој "Икее" у Југоисточној Европи Владислав Лалић. Шведска "Икеа", симбол квалитетног и јефтиног намештаја и других артакала за кућу, која је највећи малопродајни ланац за ту врсту производа, прву робну кућу у Србији отвориће код Бубањ Потока, недалеко од Београда.

На градилишту се приводе крају радови на уређењу простора, а почело је и унутрашње опремање објекта. На крову је већ постављен и велики број соларних панела који ће се користити за уштеду енергије. Свакодневно је ангажовано више од 650 радника.

- Робна кућа ће бити иста као у Бечу, Паризу, Лондону, Токију и пословаће по свим стандардима по којима послују друге "Икеа" робне куће у свету - рекао је Лалић, додајући да је инвестиција вредна 70 милиона евра.

Постављен је и 45 метара висок торањ "Икее", чиме је симболично најављен завршетак изградње робне куће.

У току су завршни радови на уређењу простора за потрошаче, где ће на више од 33.000 квадратних метара имати разноврсан асортиман, модеран ресторан и посебан простор за

анимацију деце, а у оквиру објекта је и простор за 1.200 паркинг места, као и пуњач за електромобиле.

2,5 милиона посетилаца

Лалић додаје да ће робна кућа бити отворена током лета и да ће се за око месец дана знати и тачан датум. Очекивања су да ће добро пословати и да ће годишње имати око 2,5 милиона посетилаца.

- Икеа нуди широк асортиман у коме од игле до локомотиве можете да нађете све што вам треба за кућу. Понудићемо и широка права за потрошаче. Траспарентно ћемо комуницирати шта су права наших купаца и потрошача. Наша роба ће имати великодушне рокове повраћаја робе, од 90 дана, без обзира да ли кажете који је разлог, на пример ако сте променили мишљење. Под условом да је роба упакована и да није коришћена потрошач ће моћи да је врати - навео је он.

Гарантни рокови до 25 година

Икеа ће понудити гарантне рокове од законског минимума до 25 година, на пример за кухињу 25 година, душеке 10 година и слично.

- Имаћете могућност да наше ситне артикле, шрафове, инбус кључеве и слично, уколико их изгубите, а нема их на паковању, добијете у већини случајева бесплатно у библиоотеци резервних делова у робној кући - нагласио је Лалић.

Икеа је, како каже, комплетирала свих 300 радних места која су планирана за ту робну кућу. "Икеа" је код Бубањ Потока купила 31 хектар земље, с обзиром да планира и другу фазу инвестиције у вредности од додатних 70 милиона евра, у оквиру које би било отворено још 400 до 500 радних места.

Биће још робних кућа

"Икеа" дугорочно планира да отвори још једну робну кућу у Београду, и жели да купи земљу за тај објекат на левој страни Саве, али је купила и земљиште у Нишу, тако да је могућа градња још две робне куће у Србији.

- Нисмо одустали од планова које смо имали када смо ушли на српско тржиште 2008. године, а то је било пет робних кућа - додао је Лалић.

Локални произвођачи

"Икеа" тренутно у Србији има само једног добављача, а Лалић каже да се активно ради на томе да их буде више и очекује да ће отварање робне куће у Београду повећати њихов број.

Они не би производили своје производе само за "Икеу" у Београду, већ артикле за око 400 робних кућа широм света.